

BENKE RICHÁRD

önkormányzati képviselőtől

..... napirendi pont

ELŐTERJESZTÉS

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése
2023. október 19-i ülésére

Tárgy: Önálló képviselői indítvány

Előterjesztő: Benke Richárd önkormányzati képviselő

Készítette: Benke Richárd önkormányzati képviselő

Egyeztetve: -

Tárgyalta: Ügyrendi, Jogi és Vagyonnyilatkozatot Ellenőrző Bizottság

Törvényességi és tartalmi, formai szempontból ellenőrizte: Önkormányzati Osztály
Zsupanek Péter

Tisztelt Közgyűlés!

2008-tól kezdődően, az elmúlt másfél évtizedben jelentősen átalakult a magyarországi munkaerőpiac szerkezete. Bár mostanra a régióban Magyarországon a legalacsonyabb a munkanélküliség a statisztikák szerint és az új, most készülő nagyberuházások munkaerőpiaci létszámigényei tovább nőnek, közben a munkaerőhiány új, a magyarországi közgondolkodástól távol álló megoldásokra kényszeríti a vállalatokat, ráadásul az egész Európát és azon belül Magyarországot is sújtó demográfiai helyzet (kevesebb születés, elöregedés) további nehézségeket okoz. Ez komoly kihívás az egész kontinensen, hiszen a nyugdíjaskort elérő munkavállalókat pótolni kell a munkaerőpiacon. Így nyugaton már régebben és nagy számban, de manapság már hazánkban is megjelentek a **külföldi munkavállalók.**

Európában a medián életkor 2001 óta 39-ről 44 évre emelkedett. A medián életkor az, aminél ugyanannyi fiatalabb él, mint idősebb. A 80 év feletti aránya megduplázódott 20 év alatt Európában, a születések száma pedig tíz százalékkal csökkent. Leginkább Olaszország népességi összetételén látszódik az elöregedés: az olaszoknál már 47,6 év a medián életkor, míg Magyarországon 43,6 év (ami 0,4 tizeddel jobb az európai átlagnál). Összehasonlításképp Törökországban csak 32,8 év az az életkor, aminél ugyanannyi a fiatalabbak létszáma, mint az annál idősebbeké.

A 80 év feletti aránya Európában a lakosságon belül 3,1 százalék volt 20 évvel ezelőtt, tavalyra ez az arány megduplázódott, 6 százalékra emelkedett. A 65 év feletti aránya a legmagasabb Olaszországban (24%), Görögországban, Portugáliában, Németországban és Bulgáriában (22%). A 20 éven aluliak aránya a legkisebb Olaszországban, Németországban és Máltán, ahol mindössze 18 százalékot képviselnek a lakosságon belül. A fiatalok aránya a legmagasabb Franciaországban (24%) és Svédországban (23%), de jelentős részük már a bevándorlók közül kerül ki.

A háborús katasztrófa miatt az Ukrajnából az EU tagországaiba érkezett menekültek száma mostanra meghaladta a 8 milliót, többségükben fiatalok és gyerekek, így számos európai országban is átrajzolhatják a demográfiai képet. Jó példa a szomszédos Ausztria, ahol a lakosságszám fél százalékponttal, több mint 9 millióra nőtt; a növekedés 83 százaléka ukrán bevándorlásból származott. Ugyanakkor a harcok miatt hazatérő fiatal ukrán férfiak hiánya több országban is gondot okozott, a legkirívóbb helyzet a szlovák építőiparban mutatkozott, így Európa számos országában a kieső ukrán munkaerő pótlására megjelentek az ázsiai, távolkeleti vendégmunkások.

A helyzet már Magyarországon is érzékelhető. Hazánkban évek óta a vállalatok stratégiájának egyik legfontosabb és legnagyobb kihívást jelentő eleme a megfelelő számú munkaerő biztosítása. Az alacsony munkanélküliség, sőt, az egyre komolyabbá váló munkaerőhiány azt jelenti, hogy a munkára fogható magyar emberek száma jóval kevesebb, mint korábban. Ezért, illetve az ország gazdasági versenyképességének megőrzése érdekében már évek óta – ahogy az Amerikai Egyesült Államokban, Nyugat-Európában és a környező országokban is – **megjelentek a külföldi munkavállalók.**

Alapvetően minden Magyarországon jelen lévő nagyvállalat elsősorban a magyar munkaerőt részesíti előnyben, legyen szó bármilyen iparágáról vagy bármely munkaköréről. A magyar emberek helyben vannak, magyarul beszélnek, a külföldi munkaerőt távoli országokban kell toborozni, nem beszélik a nyelvünket és olyan plusz költségekkel jár a foglalkoztatásuk, mint

az utazási vagy lakhatási költségek. Ha egy vállalat külföldi munkaerőt vesz fel, azt azért teszi, mert megfelelő magyar munkaerő már nem elérhető számára az adott régióban.

Jelenleg százezer külföldi dolgozik Magyarországon, ami a munkavállalók 2 százalékát teszi ki és ez a szám a régió országai közül a legalacsonyabbak közé tartozik. A magyar munkaerőpiacban van még némi tartalék, van nagyjából kétszázezer magyar ember, aki nem dolgozik, viszont az ő integrálásuk a munkaerőpiacra nem egyszerű feladat (jelentős részük északon és keleten él, továbbá roma nemzetiségű). A cégek munkaerőigénye és a munkát keresők jellemzően nem azonos régióban vannak, azaz például hiába tudnak munkát ajánlani valakinek Győrben, Szombathelyen, vagy Zalaegerszegen, ha ő Észak-Kelet-Magyarországon lakik és nem tud, vagy nem szeretne az ország másik felébe költözni. Ugyanakkor az ország demográfiai helyzete miatt a nyugdíjas kort elérő munkavállalókat pótolni kell a munkaerőpiacon. Éppen ezért fontos a fiatalok mielőbbi és minél hatékonyabb integrálása a munkaerőpiacra.

A régió országai hasonló kihívásokkal küzdenek, ami a munkaerőt illeti, mert évek óta munkaerőhiány van a térségben. A munkanélküliség alacsony és a még megmaradt munkanélkülieket rendkívül nehéz a munkaerőpiacra integrálni, ezért minden ország keresi a megoldást. A munkaerőpiacra nehezedő nyomás viszont eltér országoként, ez a nyomás az utóbbi években a gazdasági fejlesztések és az érkező beruházások miatt Magyarországon volt a legnagyobb, ez indokolta azt, hogy Magyarország tett elsőként lépéseket a munkaerőpiac rugalmasabbá tételére felé és nyitotta meg a lehetőséget először a szomszédos harmadik országbeli, majd később a távoli harmadik országok munkavállalói számára. Jelenleg például Magyarországon 7 ezer fülöp-szigeti vendégmunkás tartózkodik. A magyar szabályozás jelenleg versenyelőnyt jelent a munkaerőpiac szempontjából, továbbá a szomszédos országok is megkezdték az ezirányú lépéseiket. Az ázsiai országokból származó munkaerő elsősorban az ukrán munkaerő kiváltása céljából érkezik.

A külföldi munkaerőre a nagyvállalatoknak elmondásuk szerint azért van szüksége, hogy a fejlesztéseiket meg tudják valósítani, a gyártási kapacitásokat fenn tudják tartani vagy növelni tudják.

Mi a helyzet Zalaegerszegen? A fenti folyamatok már a zalai vármegyeszékhelyen is megmutatkoznak!

10 évvel ezelőtt, 2014-ben még a munkanélküliség magasabb aránya okozott problémát, ez akkoriban 7,5 százalék volt. Azóta jelentős fejlődésen és változáson ment át a zalaegerszegi gazdaság, jelenleg a regisztrált álláskeresők száma 2,5 százalékra csökkent. A változást talán legjobban a helyi iparüzési adóbevétel alakulása mutatja, ami 2014-ben 3 milliárd forint volt, 2023-ban pedig elérheti a 7 milliárd forintot.

Zalaegerszeg a maga 55 ezres lakosságával európai léptékben kisvárosnak számít és míg nyugaton a hasonló méretű kisvárosok nem rendelkeznek jelentős méretű és munkavállalói létszámú iparvállalatokkal, addig nálunk a város méreteit és munkaerőpiaci lehetőségeit messze meghaladó számban és nagyságban vannak jelen, különösen a multinacionális nagy cégek (FLEX, Schneider, Gartner, Rheinmetall, Bosch, AVL, Europtec, Edelmann, AQ Anton, ADA, hamarosan Metrans, stb.). Ezen iparvállalatok munkaerőigénye jelentősen meghaladja a város lehetőségeit és Zalaegerszeg, sőt Zala

vármegye munkaerőpiaci tartalékait, különösen, ha ehhez hozzávesszük, hogy további nagyberuházások terveiről is tudunk.

Ennek következtében Zalaegerszegen is megjelentek az elmúlt években előbb az ukrán munkavállalók nagy létszámban, majd a háború kitörése után, egy részük hazaköltözését követően, az ő kiváltásukra a fülöp-szigeteki dolgozók.

A globális trendeket, az európai demográfiai helyzetet, a munkaerőpiac fent vázolt alakulását egy helyi önkormányzat természetesen nem tudja befolyásolni, azonban városunk közössége számára kiemelten fontos, hogy minden újabb zalaegerszegi fejlesztés esetében a hazai, zalai, zalaegerszegi munkavállalókat részesítsék előnyben a vállalatok. Mivel ez önkormányzati érdek is, ezért az elkövetkező időszakban is kiemelt célnak kell tekinteni a magyar családok támogatását, a gyermekvállalás feltételeinek segítését, a szakképzés erősítését, valamint az egyetemi oktatás színvonalas működését.

Az **Ügyrendi, Jogi és Vagyonnyilatkozatot Ellenőrző Bizottság** a 130/2023. (X.09.) határozatával az előterjesztést megtárgyalta és 8 igen, egyhangú szavazattal a közgyűlésnek elfogadásra javasolja.

Határozati javaslat:

1. Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata a multinacionális nagyvállalatokkal, valamint a Zala Vármegyei Kormányhivatallal folyamatos és állandó egyeztetést folytatva vezessen statisztikát a városban dolgozó külföldi munkavállalók számáról.

Határidő: folyamatos
Felelős: Balaicz Zoltán polgármester

2. Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata hívja fel a helyben működő multinacionális nagyvállalatok figyelmét arra, hogy működésük, illetve minden fejlesztésük esetében részesítsék előnyben a hazai, zalai, zalaegerszegi munkavállalókat - természetesen abban az esetben, ha ilyenek rendelkezésre állnak, illetve tudásuk, végzettségük és képességeik megfelelnek az adott munkakörök betöltéséhez.

Határidő: a cégek levélben történő megkeresésére: 2023. november 30.
Felelős: Balaicz Zoltán polgármester

3. Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata fontosnak tartja, hogy a helyi, zalai, zalaegerszegi fiatalok minél nagyobb számban alkalmasak legyenek a multinacionális vállalatok által is kínált munkakörök betöltésére, ezért következetesen folytatni kell közgyűlési hatáskörben azon programokat, melyek célul tűzik ki a magyar családok támogatását, a gyermekvállalás feltételeinek segítségét, a szakképzés erősítését, valamint az egyetemi oktatás színvonalas működését.

Határidő: folyamatos
Felelős: Balaicz Zoltán polgármester

Zalaegerszeg, 2023. október 11.

Benke Richárd
önkormányzati képviselő